

Intervjuundersökning efter trafikolyckan på Tranarpsbron

MSB:s kontaktpersoner:

Marianne Stålheim, 010-240 56 65

Ingela Stenbäck, 010-240 56 69

Publikationsnummer MSB582 – Juli 2013

ISBN 978-91-7383-361-5

Förord

Den 15 januari 2013 skedde en stor seriekrock på Tranarpsbron i nordvästra Skåne. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har intervjuat flera av de inblandade i olyckan på Tranarpsbron. Tack alla ni som tog er tid att medverka i denna uppföljning av olyckan. Tack också för alla trevliga och intressanta samtal som har förts. Alla har bidragit med intressanta uppgifter och därmed gett denna uppföljning bilder från de inblandades perspektiv. Vår förhoppning är att lärdomar från denna händelse kommer till gagn i framtiden.

Stort tack till Helena Magnusson som genomfört samtliga intervjuer och sammanställt svaren.

MSB, Avdelningen för utvärdering och lärande

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
1.1 Bakgrund	7
1.2 Syfte.....	7
1.3 Urval	7
1.4 Genomförande	8
1.5 Reflektion	9
2. Resultat	10
2.1 Bakgrundsfrågor.....	10
2.2 Larmning.....	11
2.2.1 Larmades 112?	11
2.2.2 Kontakten med larmoperatören	12
2.2.3 Övriga kommentarer angående larmningen till 112.....	13
2.3 Räddningsinsatsen.....	14
2.3.1 Tid mellan larmning och räddningsinsatsens påbörjan	14
2.3.2 Insatser för att varna andra	14
2.3.3 Kontakt med räddningspersonal.....	16
2.3.4 Upplevelsen av räddningsinsatsen.....	18
2.3.5 Förväntad hjälp	20
2.4 Räddningspersonalen	23
2.4.1 Räddningspersonalens uppgifter	23
2.4.2 Begränsning av skador	26
2.4.3 Bemötande från räddningspersonalen.....	28
2.5 Omhändertagandet.....	30
2.5.1 Omhändertagandet direkt efter räddningsinsatsen	30
2.5.2 Upplevelse av omhändertagandet	32
2.6 Skador- och försäkringsfrågor	35
2.6.1 Skador i samband med olyckan.....	35
2.6.2 Kontakt med försäkringsbolag	36
2.6.3 Hjälp från försäkringsbolaget.....	38
Bilaga 1: Redovisning öppna svar	40
Bilaga 2: Informationsbrev till respondenterna	42
Bilaga 3: Frågeguide	43

Sammanfattning

I denna undersökning har 32 telefonintervjuer genomförts med personer som var inblandade i den stora trafikolyckan på Tranarpsbron på E4:an i nordvästra Skåne den 15 januari 2013. Frågorna har handlat om hur de inblandade upplevde själva räddningsinsatsen, samt hur de upplevde bemötandet från räddningspersonal och larmoperatörer. Frågorna har även i viss mån behandlat vad som skadades i olyckan samt frågor om försäkringar. Av respondenterna var 22 procent lastbilschaufförer och resterande respondenter färdades i personbil.

Det finns både positiva och negativa kommentarer omkring olyckan. Positiva kommentarer handlade om att räddningspersonalen, under rådande omständigheter, skötte det hela bra och att omhändertagandet var helt fantastiskt. Negativa kommentarer handlade bland annat om väglaget, om det rådande vinterklimatet i Sverige och om informationsbrist. Det stora flertalet verkade förstå och acceptera att räddningsarbetet tog tid, eftersom det var en stor och omfattande olycka.

Funderingar som har väckts bland respondenterna under intervjuernas gång är bland annat att det vore bra om man kan komma på en lösning på problemet med vatten och broar: det är troligtvis inte sista gången en olycka sker på grund av kombinationen kyla och fukt från ett närliggande vattendrag.

Andra erfarenhet från undersökningen är att flertalet av de tillfrågade tyckte att det var trevligt att få prata med någon om det upplevda, och att de inblandade uppskattade att någon följer upp vad som hände och att MSB följer upp detta i syfte att lära och sprida lärdom.

Ett område där respondenterna hade mycket olika uppfattning var huruvida den information som gavs var tillräcklig eller inte. Flera respondenter svarade att det gavs bristfällig information samtidigt som flera svarade att de fick korrekt och bra information.

Vissa respondenter gav ambulanspersonalen ett något sämre omdöme, vad gäller bemötande, i jämförelse med andra kategorier ur räddningspersonalen. SOS Alarm har fått kritik av respondenter för att de inte stängde av E4:an tidigare, samt för att de inte skickade en ambulans till en avfart där en gravid kvinna hade smärtor.

Av de tillfrågade i denna undersökning svarade 88 procent att de inte larmade 112 - och kommenterade detta med att det till synes redan var gjort. De (12 procent) som larmade 112 ansåg att de fick omedelbar kontakt. Deras bedömning var att larmoperatören förstod var olyckan hade skett. Däremot ansåg de att larmoperatören inte förstod allvarlighetsgraden av olyckan.

Av respondenterna gjorde 88 procent inga insatser för att försöka varna andra trafikanter. En orsak till detta tycks vara att de var inklämda mellan olika fordon och därför inte kunde varna. De som svarade att de försökte varna

andra gjorde det med hjälp av varningsblinkers eller genom att vinka till andra fordon att sänka farten.

I stort sett samtliga inblandade var någon gång under olyckan i kontakt med räddningspersonal. 78 procent av respondenterna upplevde räddningsinsatsen som mycket eller ganska bra.

Av de tillfrågade upplevde 81 procent att räddningspersonalen klarade av att utföra sin uppgift mycket eller ganska bra. 88 procent ansåg att bemötandet från räddningspersonalen var mycket eller ganska bra.

Av de svarande ansåg 37 procent att räddningspersonalen klarade av att begränsa skadorna på ett mycket eller ganska bra sätt medan 47 procent uppgav att de inte visste detta. En förklaring till att så många svarade "vet ej" tycks vara att respondenterna ansåg att skadorna hade uppkommit redan innan räddningspersonal var på plats.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Olyckan på Tranarpsbron den 15 januari 2013 är en av de största trafikolyckor som har inträffat i Sverige. Räddningsinsatsen var stor och mycket speciell med tanke på att olycksplatsen egentligen är två broar med två skilda körbanor. Detta medförde mycket begränsad tillgänglighet för räddningspersonal och räddningsfordon.

Tranarpsbron är belägen vid Tranarp mellan Östra Ljungby och Åstorp i nordvästra Skåne. Bron är cirka 600 meter lång och under bron rinner Rönne å.

Väderleksmässigt var räddningsarbetet en utmaning eftersom det för området var extrem kyla med minus 17 grader och dimma. Vindhastigheten var 1-3 meter per sekund. Den fuktiga luften frös direkt när den kom i kontakt med bron och på bron rådde snö och isbana. Dålig sikt gjorde att det också var svårt att få en överblick över olyckan.

I olyckan var ett hundratal fordon inblandade, ungefär hälften var tyngre fordon och den andra hälften var personbilar. En person omkom och ett 50-tal skadades.

Denna undersökning är en av flera utredningar som genomförs om den så kallade Tranarpsolyckan. Andra utredningar görs bland annat av Trafikverket, polisen och kommunala olycksutredare.

1.2 Syfte

Syftet med denna undersökning är att ge ett discussionsunderlag för räddningspersonal, med mål att ge kunskap och utveckling, för att härigenom kunna bli ännu bättre under framtida räddningsinsatser liknande den på Tranarpsbron.

En uppföljning av de drabbades perspektiv av denna masskrock är av stort värde, samt att det finns en betydelse i ett nationellt lärande med fokus på räddningsinsatsens genomförande.

1.3 Urval

Målet med undersökningen var att intervjua så många som möjligt av de drabbade i Tranarpsolyckan. Undantagna var dock de personer som är föremål för förundersökning, är vittnen i polisutredningen samt de som inte har svenska telefonnummer. Dessa personer ingick sålunda inte i urvalet för denna undersökning.

Det slutliga urvalet bestod av 43 personer. Antalet telefonintervjuer som slutfördes var 32. 11 personer nåddes inte eller valde att tacka nej vid förfrågan om intervju. Bortfallet var sålunda 26 procent.

Bortfallet har berott på att:

- Respondenten valde att tacka nej när hon/han blev uppringd.
- Respondenten ville bli uppringd senare, men gjorde sig därefter onåbar.
- Respondenten svarade aldrig i telefonen över huvud taget, trots upprepade kontaktförsök.
- Informationsbrevet kom i retur och därför kontaktades aldrig respondenten per telefon.

Är bortfallet slumpmässigt påverkas inte resultatet ogynnsamt, men om det däremot är systematiskt kan en skevhet finnas i resultatet. Bortfallet tycks dock bero på olika saker vilket legitimerar undersökningens validitet (giltighet).

1.4 Genomförande

Undersökningen genomfördes som telefonintervjuer.

Ungefär en vecka innan intervjuerna startade skickades ett brev ut till de inblandade. Där informerades de om den kommande undersökningen och tillfrågades om deltagande. I brevet beskrev MSB varför intervjuerna ska genomföras och vad de ska användas till. I brevet utlovades fullständig anonymitet. Det var viktigt att få samtycke från de intervjuade innan intervjun påbörjades. Vid intervjutillfället ska intervjuaren därför först informera respondenten om vem hon är, var hon arbetar och vad hennes mål med intervjun är. Resultaten presenteras bara i form av siffror, kommentarer och tabeller: respondenterna förblir på så vis anonyma. Brevet undertecknades av ansvarig på MSB, se bilaga 2.

Samma person har genomfört samtliga telefonintervjuer utifrån frågeguiden. Varje intervju tog mellan 15 och 30 minuter att genomföra. Att telefonintervjuer valdes som metod beror på att intresset var riktat mot de olycksdrabbades perspektiv och upplevelser. Det bedömdes lättare att kunna samla in upplevelserna med en levande dialog, än genom en skriftlig enkät. Vidare var det viktigt att fånga upp vad de inblandade upplevde som relevant och viktigt; detta för att kunna få en djupare förståelse för upplevelsen och känslorna omkring olyckan. För frågeställaren var det viktigt att ha öppenhet för den intervjuades åsikter och fokus låg mot den intervjuades upplevelser.

Intervjuerna hölls semistrukturerade, det vill säga en strukturerad intervju med möjlighet till öppna svar. Det fanns både fasta frågor och några frågor med öppna svarsalternativ. Detta gav respondenterna en möjlighet att tala fritt. Respondenten fick även en möjlighet att kunna bestämma vilken struktur svaret skulle få. En strävan var också att ställa enkla och raka frågor som skulle

ge innehållsrika svar. Respondenterna intervjuades enligt den så kallade trattekniken, vilket betyder att först ställdes övergripande frågor, för att sedan gå in på mer specifika frågor. Trattekniken gör att frågeställaren och respondenten skapar en dialog som kan liknas vid ett normalt samtal, men som ändå i viss mån är reglerat av frågeguiden.

1.5 Reflektion

Majoriteten av de tillfrågade var mycket positiva till att bli intervjuade och upplevde själva intervjun som bra. Vissa respondenter tyckte även att det var trevligt att få prata med någon om händelsen. Genom att respondenterna delgav sina upplevelser har detta eventuellt också gett dem en djupare förståelse för olyckan. Ingen av de tillfrågade ifrågasatte anonymiteten eftersom denna garanterades av den intervjuande innan genomförandet.

Förhandsbrevet som skickades ut av MSB innan telefonintervjuerna gav respondenterna en möjlighet att innan intervjun reflektera över vad de hade varit med om. Brevet bidrog förhoppningsvis också till att respondenterna senare kände sig trygga i att det var rätt person som ringde upp. Ingen respondent ifrågasatte hur intervjuaren hade fått tag på deras namn och telefonnummer. Det ovan nämnda gjorde det lättare för frågeställaren att fånga upp vad de inblandade upplevde som relevant för dem och betydelsefullt för händelsen. Telefonintervjuerna blev därmed givande och gav ofta detaljerade svar.

2. Resultat

I detta avsnitt redovisas och kommenteras undersökningens resultat. Frågeformuläret finns i sin helhet i bilaga 3.

2.1 Bakgrundsfrågor

Totalt deltog 32 personer i undersökningen. Av dessa var 78 procent män och 22 procent kvinnor. I tabell 1 redovisas åldersfördelningen för de personer som valde att delta i undersökningen.

Åldersgrupp	Antal
20 år eller yngre	0
21-30 år	4
31-40 år	8
41-50 år	12
51-60 år	8
61 år eller äldre	0
Totalt	32

Tabell 1: Åldersfördelning på respondenterna

Av de intervjuade personerna färdades 22 stycken i den norrgående riktningen mot Östra Ljungby och 10 stycken i den södergående mot Åstorp.

25 personer färdades i personbil medan 7 personer färdades i lastbil. I norrgående riktning mot Östra Ljungby färdades 16 personer i personbil och sex personer i lastbil. I södergående riktning mot Åstorp färdades nio personer i personbil och en person i lastbil.

Av de svarande var 27 personer förare av något fordon medan fem personer var passagerare i framsätet. I norrgående riktning mot Östra Ljungby var 17 personer förare medan fem personer var passagerare i framsätet. I södergående riktning var 10 personer förare och inga personer var passagerare.

2.2 Larmning

2.2.1 Larmades 112?

I tabell 2 redovisas fördelningen av hur många personer som angett att de larmat 112.

	Antal
Ja	4
Nej	28
Totalt	32

Tabell 2: Larmade du 112?

I norrgående riktning mot Östra Ljungby larmade fyra personer 112 (SOS) medan ingen larmade 112 i den södergående riktningen. Dock var det en person i norrgående riktning som inte larmade 112, men som fick en mobiltelefon tillstucken i sin hand av en dansk lastbilschaufför. Den danske chauffören hade redan ringt upp 112 och tillfrågad respondent fick sedan överta samtalet och förklara för SOS var de befann sig.

Kommentarer från respondenterna som larmade 112:

- Klockan 11.04 larmade jag 112.
- Jag larmade, fast jag trodde mig veta att många hade gjort det före mig.

*Kommentarer från respondenterna till varför 112 **inte** larmades:*

- Behövdes inte eftersom det redan var gjort.
- Det hade andra redan gjort.
- Nej, eftersom jag kom längre bak på bron.
- Andra hade ringt innan.
- Behövdes inte eftersom jag var i mitten av olyckan.
- Behövdes inte, hamnade intill en bärgningsbil som redan hade gjort detta.
- Redan gjort.
- Det hade andra redan gjort och min bil var ganska illa skadad.
- Telefonen gav upp vid smällen och jag hade då ingen möjlighet att ringa.
- Allt hände så fort, kan inte förklara allt, allt bara hände på ett ögonblick, bilen bakom körde in i min bil och allt krossades.
- Detta gjorde föraren.
- Var så långt fram i krocken, satt kvar i bilen och hörde sirenerna tidigt, var nog lite chockad och paralyserad.
- Passageraren gjorde detta.

- Det behövdes inte, jag var i ett av de sista fordonen, hade 3-4 fordon bakom mig.
- De var redan på plats, det vill säga fordon från räddningstjänsten.
- Kom sent in i situationen.
- De var redan på plats på grund av olyckan på norrgående bro.
- Det var redan så mycket folk där och brandbilen kom.

De respondenter som uppgett att de larmade 112 fick svara på frågan om hur snabbt de fick svar. Dessa resultat redovisas i tabell 3.

	Antal
Omedelbart	3
Efter ca 1 minut	1
Efter 1 till 2 minuter	0
Efter 3 till 5 minuter	0
Efter längre tid än 5 minuter	0
Vet ej/minns ej	1

Tabell 3: Hur snabbt fick du svar vid larmning?

Att en person har svarat vet ej beror på att det inte var samma person som ringde upp 112, som den som sedan pratade med dem. Respondenten kunde därför inte ange hur snabbt 112 svarade.

Kommentar till hur snabbt svaret kom från 112:

- Snabbt svar.

2.2.2 Kontakten med larmoperatören

Samtliga fem personer som pratat med någon larmoperatör gjorde bedömningen att den personen förstod var olyckan hade skett. Det fanns däremot viss tvekan kring frågan om larmoperatören förstod allvarlighetsgraden i olyckan. Tre personer av fem ansåg att så inte var fallet dvs. den som tog emot samtalet förstod inte allvarlighetsgraden. En person angav svaret 'Vet ej'.

Kommentarer till bedömning om larmoperatören förstod var olyckan hade skett:

- Larmoperatören frågade vad som hade hänt och respondenten svarade då att de stod på Tranarpsbron.
- De visste redan om olyckan.
- De visste redan om att olyckan hade ägt rum.

Kommentarer till huruvida larmoperatören förstod allvarlighetsgraden av olyckan:

- Larmpersonal ska vara professionell, denna var dum.
- Det är troligtvis svårt för en larmoperatör att överblicka hur stor olyckan var. Larmoperatören kunde inte sätta sig in i storleken. Många personer överdriver gärna när de ringer och vill få det till ett stort kaos. Operatören frågade mig hur många ambulanser de skulle skicka; och det var svårt för mig också att bedöma det.
- Larmoperatören sade att de redan hade skickat flera ambulanser.
- Larmoperatören trodde att det var en vanlig olycka. Jag har aldrig sett en sådan olycka fastän jag har kört en hel del yrkesmässigt.

2.2.3 Övriga kommentarer angående larmningen till 112

Respondenterna fick möjlighet att lämna övriga kommentarer angående larmningen till 112. Dessa kommentarer redovisas nedan.

- Det är svårt för dem att göra en bedömning.
- Jag är förbannad på SOS. När jag ringde till SOS såg jag en gravid kvinna som hade smärtor och ont. Hon kom gående mot mig. Jag försökte få SOS att hjälpa och skicka en ambulans till henne. Jag satte den gravida kvinnan i min bil eftersom det var kallt ute och jag körde henne till närmaste avfart 3 kilometer längre bort. Jag försökte än en gång att styra en ambulans till den avfarten, men SOS skickade ingen.
- Det är rent för jävligt och en stor skandal. När jag larmade SOS sade jag till dem att stänga av motorvägen och sätta en brandbil som stopp, så att inga fordon skulle kunna köra upp på bron. SOS frågade bara om antalet skadade. Sedan kom en brandbil strax efteråt och så pang. Ingen stoppade trafiken på motorvägen.

2.3 Räddningsinsatsen

2.3.1 Tid mellan larmning och räddningsinsatsens påbörjan

I tabell 4 redovisas hur lång tid de som larmat uppfattade att det tog från larmning till dess räddningsinsatsen påbörjades.

	Antal
Mindre än 10 minuter	0
10-20 minuter	2
21-30 minuter	2
31-40 minuter	0
41-50 minuter	0
Ca 1 timme	0
Längre tid	0
Vet ej	1

Tabell 4: Hur lång tid uppfattade du att det tog från det att larmning skett till dess att räddningsinsatsen påbörjades?

Kommentarer angående uppfattning av tiden mellan larmning och insats:

- Jag stod i mitten av olyckan och det tog ett tag innan räddningspersonalen var framme hos mig, men jag hörde att de var snabbt på plats längre bak.
- Först kom brandkåren, sedan ambulansen. Brandmännen såg inte (prioriterade inte) människorna som stod bredvid eller intill sidan av bron och de bara rusade vidare mot de skadade, vilket de ska göra. De handlade helt rätt.
- Hann köra därifrån innan de kom på plats.
- Svårt att säga, vi gick därifrån, vi hade inget där att göra.

2.3.2 Insatser för att varna andra

I tabell 5 redovisas hur många som gjorde någon insats för att larma andra trafikanter.

	Antal
Ja	4
Nej	28
Vet ej	0
Totalt	32

Tabell 5: Gjorde du några insatser för att larma/varna andra trafikanter?

I norrgående körriktning mot Östra Ljungby svarade 19 personer att de inte gjorde några insatser för att varna/larma andra trafikanter. Nio personer i den södergående riktningen, mot Åstorp, svarade även de att de inte gjorde några insatser.

Kommentarer på varför respondenterna inte larmade eller varnade:

- Det hann jag inte.
- Jag var i mitten av olyckan, så det behövdes inte.
- Det behövdes inte.
- Nej, eftersom jag fick köra min lastbil på fel sida för att klara mig från krocken, blev jag skyddad av andra fordon och hade därmed ingen möjlighet att stoppa andra fordon som kom senare.
- Nej, var inklämd mellan två lastbilar och kunde därför inget göra.
- Hade ingen möjlighet.
- Hann inte, hamnade mitt i smeten, det bara small och krockade omkring mig. Hamnade i chock, tog mig ur bilen men det bara pangade omkring mig, blev fast mellan två lastbilar och enda sättet att ta sig därifrån var att klättra på taket på lastbilarna. Ville bara hoppa från bron i chocktillståndet, men en lastbilschaufför hindrade mig och stannade hos mig.
- Jag kunde inte röra mig för jag hade så ont i mitt ena ben.
- Det fanns inget utrymme till att varna. Det var rena självmordsförsöket om man öppnade bildörren. Min kompis öppnade bildörren och en lastbil kom körandes snabbt och körde av den. Då insåg vi att det var lika bra att stanna i bilen.
- Jag kunde inte larma eller varna, eftersom jag var inklämd.
- Nej, men jag gick runt och kollade om någon behövde hjälp.
- Nej, jag bara kollade om någon annan behövde någon hjälp.
- Det fanns ingen möjlighet till detta.
- Nej, jag gick ur bilen och kollade bilen bakom mig och om de andra omkring var ok. En läkare kom och bad mig och de andra att gå framåt på bron. Då såg jag en lastbilschaufför som behövde hjälp och jag såg till att någon kunde sitta hos honom tills hjälp anlände.
- Nej, jag larmade eller varnade inte, eftersom jag lämnade platsen.
- Jag körde ett tag med varningsblinkers på bron. Jag fick sick sacka mig fram. Jag körde in i brofästet och kom på så vis igenom allt, men bakom mig small det. Jag lämnade platsen eftersom det inte fanns något som jag kunde göra. Det var bättre att låta de som kan detta få göra sitt arbete.
- Jag var i en av de sista bilarna. Jag hade 3-4 bilar bakom mig som krockade.
- Jag kunde inget göra eftersom jag var instängd mellan fem tunga fordon.
- Det small omkring mig, men ingen skadades på mitt fordon. Jag fick då passa en annan bil med mindre skador medan räddningstjänsten inventerade skadorna bakåt.
- Jag blev tillsagd att stanna i bilen.

- Jag blev fastklämd mellan bilar.
- Inte mer än att jag använde varningsblinkers.
- Jag skulle sitta kvar i bilen, eftersom detta var en order från räddningstjänsten.
- Nej, jag var första bil i södergående. Jag larmade inte eftersom jag redan såg en brandbil och en ambulans.

De personer som angett att de larmade/varnade andra bilister fick frågan om vad de gjorde för att larma/varna. Dessa svar redovisas nedan.

- Jag visste redan om olyckan så jag bromsade in, använde varningsljus, varningsblinkers och ljus på lastbilen för att varna de andra.
- Vinkade på andra bilar och försökte stoppa dem, men de krossades av andra lastbilar.
- Jag vinkade till andra fordon att ta det lugnt och sakta ner, men de gjorde inte detta.
- Jag bad bilarna bakom att de skulle ta fram varningstrianglar och sätta på varningsljus.

Observera att några respondenter själva först svarade nej på frågan om de larmade eller varnade andra, men sedan också kommenterade att de exempelvis hade gjort andra insatser, så som att gå runt och kontrollera huruvida någon i närheten var skadad.

2.3.3 Kontakt med räddningspersonal

Respondenterna fick svara på frågan vilken typ av räddningspersonal de kom i kontakt med på olycksplatsen. Svaren på denna fråga redovisas i tabell 6. Observera att det var möjligt att ange flera svarsalternativ och att summan därför inte summerar sig till 32 som ju var det totala antalet respondenter.

	Antal
Ambulanspersonal	21
Polis	21
Räddningstjänstpersonal	24
Annan	2
Ingen	2

Tabell 6: Vilken typ av räddningspersonal kom du i kontakt med på olycksplatsen?

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade 14 av respondenterna att de hade varit i kontakt med ambulanspersonal, 14 svarade att de hade varit i kontakt med polisen, 14 med räddningstjänsten och två respondenter svarade ”Annan”, med vilket de i deras fall menade lastbilschaufförer.

I södergående riktning mot Åstorp svarade sju av de tillfrågade att de varit i kontakt med ambulanspersonal, sju svarade att de varit i kontakt med polisen och 10 svarade att de varit i kontakt med räddningstjänsten.

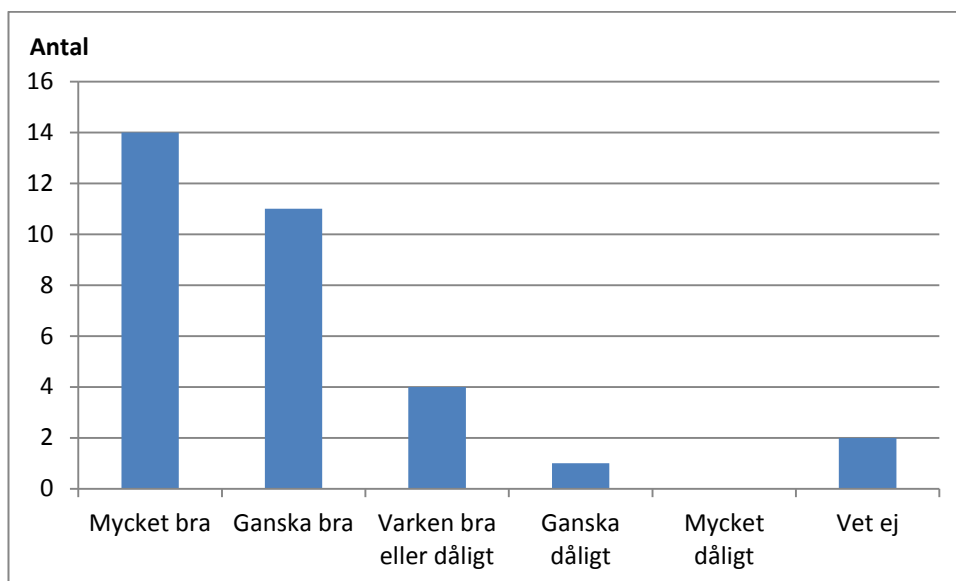
Flera respondenter har sålunda varit i kontakt med flera olika kategorier av räddningspersonal.

Kommentarer till vilken typ av räddningspersonal som respondenterna var i kontakt med:

- Jag pratade med räddningschef och räddningspersonal. Jag fick sätta mig i en bil tillsammans med andra oskadade för att hålla värmen.
- Jag var inte i behov av någon räddningsinsats eller hjälp.
- Jag och en annan chaufför hjälpte brandmän ur en krockad brandbil.
- Jag var oskadad och det var inga skador på mitt fordon. Därför hade jag inte något speciellt behov av räddningspersonalen.
- Jag hade kontakt med brandmän.
- De kom för att evakuera bron.
- Jag träffade brandmän först och fick sitta i en brandbil och sedan i en polisbil och sedan frågade ambulanspersonal hur jag mådde.
- Räddningstjänsten var överallt och ambulanserna var hela tiden upptagna.
- Det var mycket folk som hjälptes åt, lastbilschaufförer som pratade med andra inblandade och hjälpte till med tröst och stöd.
- Jag fick hjälp av ambulansen att ta mig bort från olycksplatsen.
- Jag ville nå min bil, men det var så många krossade bilar och lastbilar bredvid så det var svårt. Polisen försökte hjälpa till och jag hade ont i min ena hand och önskade vård av ambulanspersonalen. Jag fick också hjälpa till vid den krockade brandbilen, och ambulanspersonalen fick föra bort brandmännen som hade kört den krockade brandbilen.
- Blev inte skadad men alla blåljus var omkring mig.
- Jag pratade med alla enheterna och polisen hjälpte oss av bron.
- Under olika perioder kom jag i kontakt med alla, först med brandmän och sedan med ambulanspersonal och sist med polisen i bussen på uppsamlingsplatsen.
- Jag pratade med polisen.
- Jag var inte i kontakt med någon räddningsenhet. Jag lämnade platsen ganska omedelbart och satte en lapp på bilrutan med mina uppgifter.
- Jag fick i uppdrag att passa en krockad bil, medan räddningstjänst inventerade skadorna bakåt.
- Jag fick kontakt med brandmän i en brandbil, eftersom den stod framför mig.
- Alla var på plats och jag mötte dem alla på bron.
- Räddningstjänsten kollade hur vi mådde.
- Räddningstjänsten sade till oss att stanna kvar i bilen.

2.3.4 Upplevelsen av räddningsinsatsen

I diagram 1 visas resultatet på frågan om hur respondenterna upplevde själva räddningsinsatsen.

Diagram 1: Hur upplevde du själva räddningsinsatsen?

En majoritet av respondenterna (78 procent) upplevde räddningsinsatsen som mycket eller ganska bra. Endast en person ansåg det motsatta det vill säga att insatsen var mycket eller ganska dålig.

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade 10 personer att de upplevde räddningsinsatsen som mycket bra, sex personer som ganska bra, tre personer som varken bra eller dåligt, en person svarade ganska dåligt samt två personer svarade vet ej.

I den södergående riktningen svarade fyra personer att de upplevde räddningsinsatsen som mycket bra, fem personer som ganska bra och en person som varken bra eller dåligt.

En respondent svarade att räddningsinsatsen på det stora hela hade fungerat bra, men hade negativa kommentarer angående uppgifter om uppsamlingsplats. Respondenten ansåg att det rådde villrådighet samt att det enligt respondenten tog 15-20 minuter innan man hörde något. Respondenten ansåg att räddningstjänsten hade svårt att samla ihop alla inblandade. Denna respondent har placerats i kategorin ”ganska bra”.

Kommentarer till hur räddningsinsatsen upplevdes:

- De var helt fantastiska och speciellt den kvinnliga räddningsledaren som styrde upp allt.
- Polisen kunde inte ge besked när jag skulle få lämna platsen. Jag bor i närheten och ville hem samt bara köra iväg. Det fanns inga skador. Blev

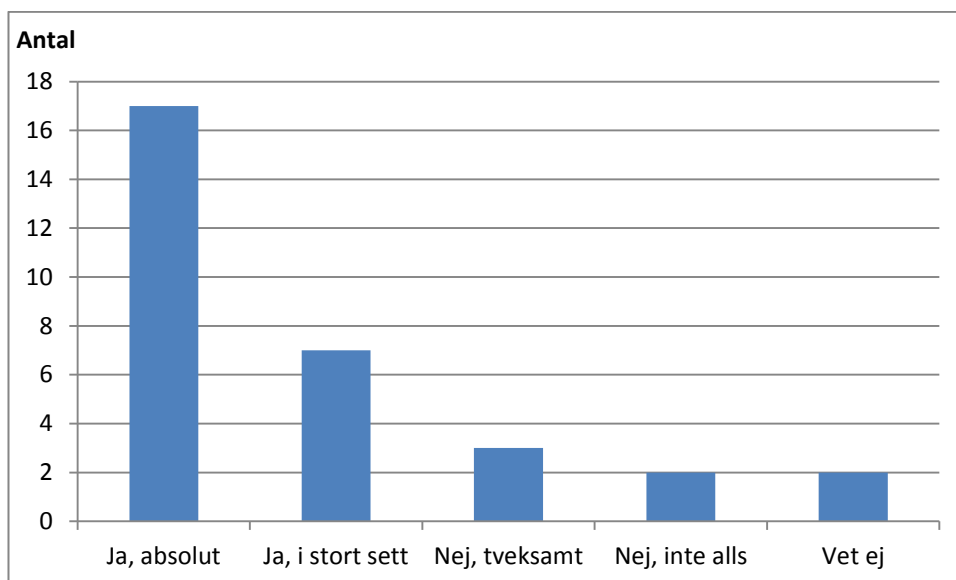
tillsagd att ringa polisen i Helsingborg dagen efter vilket gjordes, men jag fick inga besked från dem heller.

- Vi blev omhändertagna, det kom en buss som blev en så kallad värmestuga och vi fick mat. Vi var oskadda.
- Under rådande situation skötte det hela mycket bra.
- Mycket bra men enskilda personer skötte detta mindre bra eller snyggt. Chauffören som körde på den idag avlidne mannen fick inte den hjälp som behövdes. Tog in chauffören i min bil eftersom chauffören var i chocktillstånd. Chauffören hade knäprotes och behövde få hjälp att ta sig bort från platsen. Ambulansen lyssnade inte när de blev tillfrågade. Två sjuksköterskor kivades på uppsamlingsplatsen inför de drabbade. Jag fick säga till två gånger innan ambulanspersonalen lyssnade angående tillståndet på chauffören. De övriga skötte detta mycket bra, det vill säga polisen och räddningstjänsten.
- Alla gjorde sitt bästa, men de var maktlösa inför situationen. Det var känslor överallt samt det var hemskt.
- Inget att klaga på. Alla skötte sig och skötte sitt.
- De kom och frågade hur jag mårde och pratade med mig. Det ordnades fram en buss att sitta i och även i den frågade de hur jag mårde. Mycket bra!
- Jag tycker att det kunde ha varit bättre. Det var jättejobbigt för ambulansen att ta sig fram. Jag hade ont i benet och det var långt för dem att ta sig till platsen där jag befann mig.
- Det var en sådan omfattande olycka och det tog lång tid innan jag fick någon hjälp.
- Det gick att ställa frågor om det fanns några och ambulansen körde i skytteltrafik eftersom det var många skadade.
- De var ganska färdiga med sitt arbete när de kom fram till mig och jag kunde inte se arbetet längre bak. Därför tycker jag att det var ganska bra.
- Ganska bra, de var relativt snabba med tanke på olyckans storlek.
- De gjorde vad de kunde och de var omhändertagande.
- Svårt att säga vad som var ganska bra. Det var svårt för dem att komma fram och det var som en tunnel. De fick heller ingen överblick av själva olyckan. Hade de haft en helikopter hade de fått en bättre överblick.
- De gjorde sitt bästa och de var lugna. Jag har inget att klaga på.
- Jag hade redan lämnat platsen, vet därför inte hur räddningsinsatsen gick.
- De var fokuserade på de skadade och klämda, vilket jag tycker är helt rätt.
- Vet inte eftersom jag redan hade lämnat platsen.
- Det tog cirka 10 minuter innan brandmännen kom och hjälpte, så det var ganska bra.
- Jag var först förvirrad och folk rörde sig på bron. Räddningstjänsten kom och en tankbil läckte olja och detta tog de hand om. Vi evakuerades till en uppsamlingsplats och området tömdes. Jag fick vänta länge, till cirka 14.30 eller 15.00, innan jag togs till Ängelholms lasarett. Allt löste sig bra till slut.

- Både bra och dåligt. Det var dåligt med oklara uppgifter angående uppsamlingsplats. Det fanns inga direkta instruktioner att ta sig till uppsamlingsplats. Det var villrådigt och tog nog 15-20 minuter innan det hördes något om uppsamlingsplatsen. De hade svårt att samla ihop oss alla.
- Det var kaos och ingen bra ledning.
- Fick direkt kontakt med räddningspersonal och de gjorde sitt arbete.
- Det var dåligt med information och det tog lång tid innan vi informerades. Vi fick vänta.
- En brandman kollade hur vi mårde och kollade om allt var okej med oss och sedan försvann han. Såg inte till dem på ett tag, men jag var i chock så minnet är inte så bra.
- Det var en absurd situation. De hade en prioriterad ordning och vi hade en bra dialog med dem. Räddningstjänsten skötte detta mycket bra.
- Räddningstjänsten var snabbt på plats och tog snabbt hand om de skadade. Detta skötte de bra.
- Det var rörigt.
- Folk stod och rökte när lastbilarna läckte, ingen gjorde något först. Jag fick själv säga till räddningspersonalen.
- Det är speciella förhållanden på en bro eftersom man inte enkelt kan kliva av eller gå åt sidan för att skydda sig, men det är alltid lätt att vara efterklok.

2.3.5 Förväntad hjälp

Respondenterna fick även svara på frågan om de fick den hjälp de förväntade sig. Resultatet av denna fråga redovisas i diagram 2.

Diagram 2: Fick du den hjälp du förväntade dig?

22 personer (75 procent) anser sig ha fått den hjälp de förväntade sig. Tre personer är tveksamma på om de fick den hjälp de förväntade sig och två personer ansåg sig inte fått den hjälp de önskade.

En respondent ansåg att inget av svarsalternativen passade in: *”Vet inte vad jag skall svara på denna fråga. Andra hade det värre. De var mer drabbade än jag. Jag behövde ingen speciell hjälp. Min fru hämtade mig.”*

I norrgående körriktning svarade 12 personer att de tycker att de absolut fick den hjälp de förväntade sig, medan fyra personer ansåg att de i stort sett fick den hjälp som de förväntade sig. De som var negativa och tyckte att det var tveksamt var två personer. En person svarade ingen hjälp alls och två personer vet inte om de fick den hjälp som de förväntade sig.

I södergående körriktning svarade fem personer att de ansåg sig ha fått den hjälp som de förväntade sig. Tre personer upplevde att de i stort sett hade fått den hjälp som de förväntade sig. De som var negativa och tveksamma till om de hade fått den hjälp som de förväntade sig var en person och en person ansåg sig inte alls ha fått den förväntade hjälpen.

Kommentarer till förväntad hjälp var:

- Alla gjorde sitt bästa.
- Jag var inte skadad och därför var jag inte i behov av någon räddningsinsats.
- Jag var oskadad och därför inte i behov av direkt hjälp, men jag fick mat och vatten.
- Ja, med tanke på rådande situation fick jag den hjälp som jag förväntade mig.
- Jag hade önskat mig något mera. Jag hade en liten pojke i baksätet på bilen. Han såg den döde mannen. Ingen frågade pojken hur det var med honom eller hur han mådde. Jag fick inget stöd och jag har fixat hjälp till honom senare på egen hand.
- Alla skötte sitt.
- Jag tror jag fick den hjälp som jag kunde förvänta mig. Jag har aldrig tidigare varit med om en sådan olycka. Jag kunde hela tiden fråga räddningspersonalen om det var något jag funderade över.
- Jag fick den hjälp som jag förväntade mig. Jag fick dock vänta på ambulansen som var långt borta. Jag befann mig i mitten så det tog ett tag innan den kom fram.
- Ingen brydde sig om mig. Jag hann gå cirka 1 kilometer innan någon stoppade mig. Då placerades jag på en bår och in i en ambulans. Snabbare hjälp och bedömning på plats vore önskvärt och då hade jag sluppit gå denna kilometer innan jag ens fick någon hjälp.
- Enda negativa är att jag hade ont och värk i min hand. Jag ville ha vård av ambulanspersonalen, men nekades. De sade till mig att jag ”bara inte kunde stå här” och ”flytta på dig”. De hade inte tid, vilket jag förstår, men jag hade ont i handen.
- Räddningspersonalen var uppmärksam.
- Jag behövde ingen hjälp, men jag behövde information. Jag fick inga svar på mina frågor och ej heller någon information.

- Jag hade inga skador och räddningspersonalen gjorde vad de kunde. De frågade om jag mårde bra eller dåligt, eller om jag var i behov av någon hjälp.
- Informationen om bussen tog väldigt lång tid. Man kan aldrig få för mycket information och rätt information är något som är väldigt viktigt. Det ska vara saklig och faktagrundad information.
- Jag var oskadd, men de frågade hur jag mårde och de ställde upp för mig. Frågade jag frågor så fick jag svar och jag har inget att klaga på.
- Jag var inte kvar på platsen.
- Det var lugnt och räddningspersonalen skötte sitt. Jag var inte skadad och kunde därför ta mig därifrån på egen hand. Jag var inte i behov av sådan hjälp.
- Ingen hjälp behövdes eftersom jag redan hade lämnat platsen.
- Jag fick åka till Ängelholms lasarett. Där blev de mest illa därän omhändertagna, men jag var oskadd. Där satt också utländska lastbilschaufförer och väntade och de hade problem med språket. De satt redo med körkort och pass. Plötsligt blåstes allt av och de utländska chaufförerna fick besked att ringa sina ambassader för att få hjälp. Detta tycker jag var väldigt märkligt.
- Jag var inte skadad, men jag slog mig i huvudet. Vi blev intervjuade på plats och klassades efter hur drabbade och skadade vi var. Jag fick en genomgång (blev undersökt) på lasarettet innan jag fick åka hem.
- Jag var inte alls i behov av någon hjälp.
- Det var trygga brandmän, så det var bra.
- Det tog lång tid innan jag blev omhändertagen, men jag har full förståelse för detta med tanke på omfånget av olyckan.
- Jag önskade att jag skulle ha fått mer information.
- Räddningspersonalen tittade till oss och kollade upp oss.
- Jag var ej skadad och fick utifrån detta förväntad hjälp.
- Jag hade inga förväntningar och var oskadad.
- Det var rörigt. Jag blev påkörd bakifrån och det stod en brandbil och en ambulans framför mitt fordon som redan hade blivit påkörda. Jag försökte bromsa för att inte frontalkrocka och lyckades, men istället blev jag påkörd bakifrån. Det tog lång tid innan några ambulanser kom till mig.

De som inte ansåg sig ha fått den hjälp de förväntade sig fick svara på följdfrågan "Vilka förväntningar hade du?". Svaren på den frågan redovisas nedan.

- Jag hade önskat mig något mera. Jag hade min yngre son i bilen och han såg den omkomne. Ingen frågade hur han mår eller om han var i behov av hjälp. Han fick ingen hjälp eller stöd. Detta har vi fixat efteråt på egen hand.
- Ingen brydde sig om mig på platsen. Jag började gå och efter cirka en kilometer stoppades jag och blev direkt placerad på en bår och in i ambulansen. Jag tycker snabbare hjälp och bedömning på plats vore

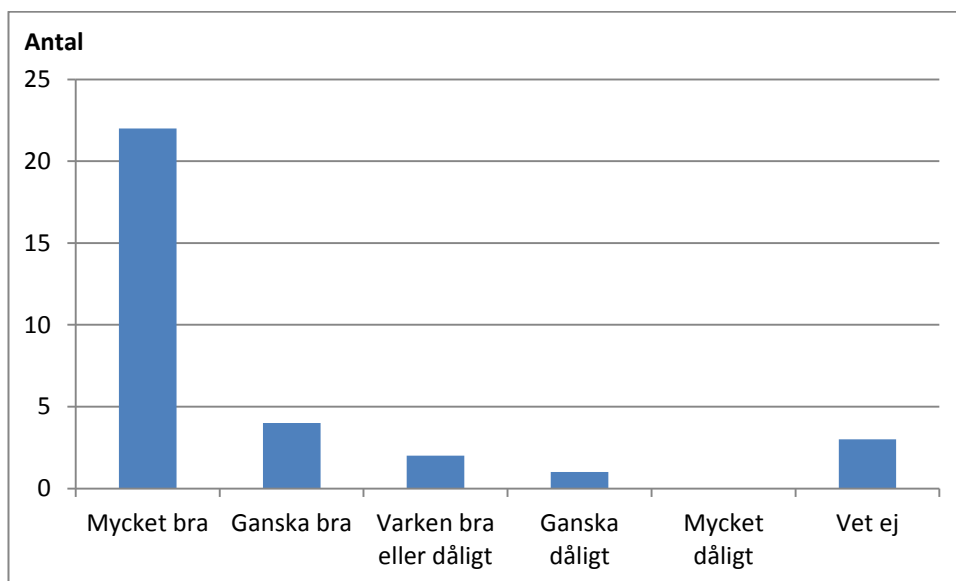
önskvärt och om detta hade fungerat hade jag sluppit gå en kilometer med smärta.

- Jag önskar mer fungerande information. Jag var dock inte i behov av någon hjälp men behövde få information. Detta fungerade dock inte.
- Hade inga förväntningar.
- Mera information är önskvärt.
- Det var rörigt på platsen. Blev själv påkörd bakifrån och det tog lång tid för ambulansen att ta sig fram.

2.4 Räddningspersonalen

2.4.1 Räddningspersonalens uppgifter

I diagram 3 redovisas hur respondenterna anser att räddningspersonalen klarades av att utföra sin uppgift.

Diagram 3: Hur tycker du att räddningspersonalen klarade av att utföra sin uppgift?

En majoritet (81 procent) av respondenterna anser att räddningspersonalen klarade av sin uppgift på ett mycket eller ganska bra sätt. Endast en person ansåg att de gjorde ett ganska eller mycket dåligt arbete.

I norrgående körriktning mot Östra Ljungby svarade 14 personer att de tyckte att räddningspersonalen klarade av att utföra sin uppgift på ett mycket bra sätt. Tre personer ansåg att de klarade detta ganska bra och två personer svarade varken bra eller dåligt. En person ansåg att de klarade av uppgiften ganska dåligt och två personer svarade vet ej på frågan.

I södergående körriktning mot Åstorp svarade åtta personer att de ansåg att räddningspersonalen mycket bra klarade av att utföra sin uppgift. En person

ansåg att de klarade detta ganska bra och en person visste inte hur bra räddningspersonalen klarade av att utföra sin uppgift.

Kommentarer till hur räddningspersonalen klarade av att utföra sin uppgift:

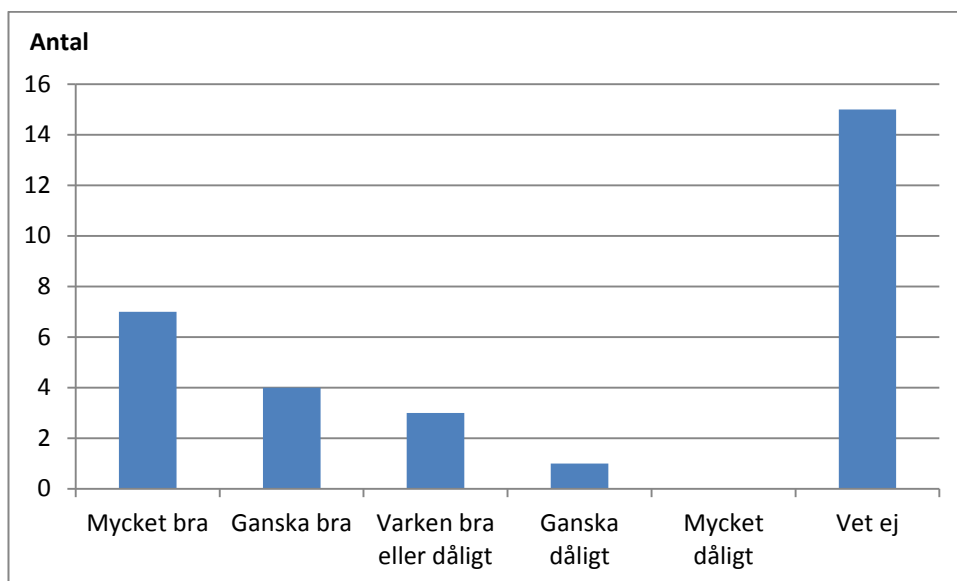
- De var fantastiska, speciellt den kvinnliga räddningsledaren.
- Det är svårt att säga. Jag var ganska oskadd och bilen fick lättare skador och jag är inte en sådan person som springer runt och kollar in alla.
- Det var en svår situation för alla.
- Jag tycker att vi som var oskadda blev en "bortglömd" grupp. Det tog tid innan någon tog hand om oss oskadda och det tog tid innan vi nåddes av något besked. Vi fick inte så mycket information om vad som hände eller om vad som skulle hända. Det fanns ingen speciell personal som tog hand om oss oskadda i väntan på bussen.
- Det är svårt att svara på om de klarade av sin uppgift.
- Räddningspersonalen var lugna och skötte allt bra.
- Polisen och räddningstjänsten skötte detta mycket bra, men inte ambulansen. Ambulanspersonalens arbetsmetodik kändes inte bra. Det känns som om de arbetade utifrån olika strikta kriterier, vilka alla måste uppfyllas. De tänkte inte själva och de såg inte helheten.
- Jag tycker att detta är Vägverkets fel. De om några borde veta om klimatet. Broar är speciella och det behöver sandas mera och skyltas upp bättre. Det räcker inte att sanda 50 kilo sand och sedan säga "hej då!". Räddningspersonalen gjorde sitt bästa.
- Räddningspersonalen gjorde så gott de kunde.
- Det var kaotiskt. Vart man än vände sig eller såg åt var det skadade fordon. Det pangade hela tiden och räddningspersonalen skötte detta bra och de skötte allt bra.
- Det var inte toppen, men resultatet blev ju bra och det är det viktigaste. Jag kom till sjukhuset och jag fick hjälp.
- Med tanke på rådande omständigheter, och att förmodligen ingen har sett en sådan här olycka innan, så utförde räddningspersonalen detta ganska bra.
- Jag kunde fråga dem om det var något som jag undrade över och detta skötte de bra.
- Jag har inga kommentarer till detta.
- Räddningspersonalen utförde sin uppgift mycket bra. Brandmännen var snabba att klippa upp lastbilar. Själv satt jag i mitten av krocken och när jag fick lämna min bil och börja gå mot början av bron var allt redan uppklippt. De jobbade snabbt.
- Jag tycker att räddningspersonalen utförde uppgiften mycket bra med tanke på dessa svåra förhållanden och att ingen har sett något liknade förut.
- Jag tycker mycket bra med tanke på hur det såg ut och vilket kaos det var.
- Det var bra bemötande och de skötte sig bra.
- Jag vet inte eftersom jag inte var kvar.

- Jag tycker att räddningspersonalen tog detta mycket fint och de var lugna samt helt perfekta.
- De ska klara av att sköta sitt jobb och detta är något jag förväntar mig.
- Det var inte alls lika stort kaos som på norrgående riktning, men jag tycker att de skötte detta bra samt att de snabbt tömde hela området.
- Jag tycker att de borde organisera sig bättre. Räddningspersonalen borde ta bort skadade och lindrigt skadade snabbare, samt att de borde samla ihop de skadade bättre.
- De visste vad de skulle göra.
- I den mån de kunde gav de information och jag har inget att anmärka på.
- De var proffsiga i sitt sätt och de var snälla och vänliga.
- Det hände inget med mig, men det var fart på dem och de tog snabbt ut folk ur bilarna.
- Jag tycker mycket bra utifrån denna situation, men sen vet jag inte om det fanns mer resurser att tillgå?
- De gjorde ett bra jobb.
- Jag tycker att de gjorde detta bra under omständigheterna.
- Räddningspersonalen hade problem med tydlighet i den verbala kommunikationen. Det tycktes som att det var svårt att hålla isär vad man menade med norr- eller södergående riktning. Det hade varit bättre om de istället hade använt sig av exempelvis ”mot Östra Ljungby” eller ”mot Åstorp”. Räddningspersonalen borde också ha stoppat trafiken upp på bron. De hade kunnat ställa brandbilen tvärs över vägen som ett stopp längre bort, istället för att köra upp den på bron. Det hade förmodligen blivit färre fordon inblandade i krocken på så vis. Brandbilarna ska också ha dubbdäck.

2.4.2 Begränsning av skador

Diagram 4 visar i vilken omfattning respondenterna tycker att räddningspersonalen klarade av att begränsa skadorna i samband med olyckan.

Diagram 4: Hur tycker du att räddningspersonalen klarade av att begränsa skadorna?

Ungefär en tredjedel av respondenterna anser att räddningspersonalen klarade av att på ett mycket eller ganska bra sätt begränsa skadorna. Hälften av respondenterna har angett svarsalternativet "Vet ej" på denna fråga. Observera att två personer inte svarat på denna fråga.

I norrgående köriktning mot Östra Ljungby svarade sex personer att de ansåg att räddningspersonalen klarade av att begränsa skadorna på ett mycket bra sätt. Två personer svarade ganska bra, tre personer ansåg att det varken var bra eller dåligt och nio personer visste inte hur räddningspersonalen hade klarat av att begränsa skadorna.

I södergående riktning mot Åstorp svarade en person att räddningspersonalen lyckades att begränsa skadorna mycket bra och två personer ansåg ganska bra. En person ansåg att räddningspersonalen klarade detta ganska dåligt och sex personer svarade att de inte visste hur räddningspersonalen klarade av att begränsa skadorna.

Kommentarer till hur räddningspersonalen lyckades begränsa skadorna:

- Kanon och extra plus till den kvinnliga räddningsledaren.
- Eftersom en brandbil körde in i en stillastående lastbil, så skapade räddningspersonalen sina egna skador. Jag kom strax före räddningspersonalen.
- Polisen kunde inte ge besked om när vi skulle få lämna platsen. Jag bor inte så långt ifrån och jag ville köra hem. Jag hade varken skador på bilen eller mig själv. Fick till besked att ringa polisen i Helsingborg

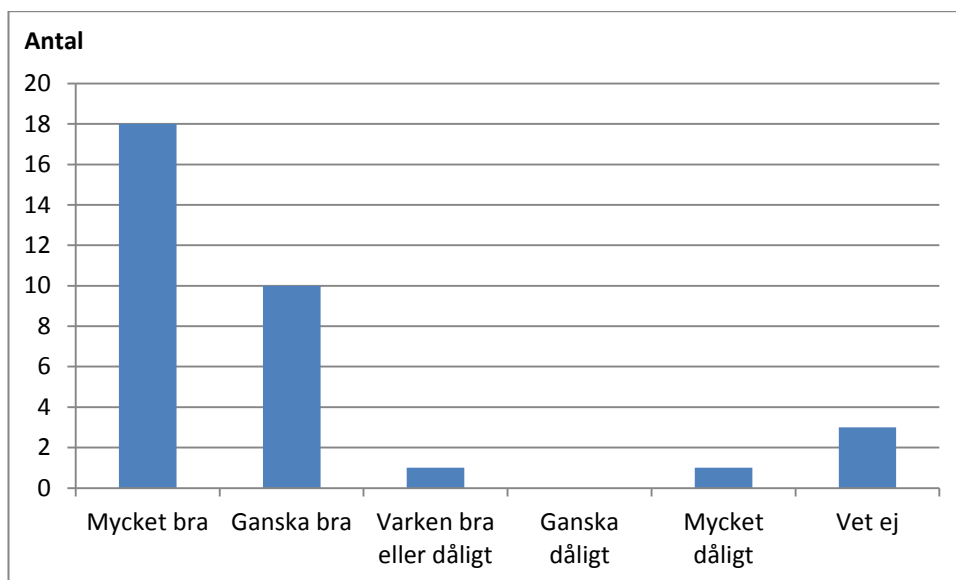
nästa dag, vilket jag gjorde, men jag fick inga besked om min bil då heller.

- Vi blev omhändertagna och det kom en buss, en så kallad värmestuga. Där fick vi mat och värme. Vi var oskadda.
- Jag hade ingen kontakt med dem och därför har jag ingen uppfattning om detta.
- Räddningspersonalen kunde inte göra så mycket, eftersom det var redan klart när de kom (det vill säga krockandet).
- Folk stod och rökte och det rann ut diesel, men ingen brandman gjorde något åt detta. Jag fick säga till dem och då kom de och sprutade (skum) på dieseln.
- Räddningspersonalen gjorde sitt bästa.
- Räddningspersonalen gjorde så mycket de kunde och de hade inte kunnat göra något mer.
- Jag lämnade platsen omkring klockan 16.30. De kunde inte flytta något förrän mot natten. Räddningspersonalen kollade upp allt först, det vill säga de utförde efterarbete. Det var ett svårt arbete och det var svårt för dem att komma fram.
- Jag vet inte, eftersom jag var fastklämd. Jag såg inget annat än det som hände närmast mig.
- Jag tycker inte att de lyckades begränsa något, eftersom när de kom fram var det redan "klart". Skadorna fanns redan på plats.
- Mycket bra. Det var ambulanser i skytteltrafik och brandmän som arbetade effektivt.
- Detta var en dum fråga, det var inget de kunde påverka och jag svarar inte på denna fråga.
- De kunde inte göra något. Det mesta var redan över när de kom. Det finns inget svarsalternativ som passar mig.
- Räddningspersonalen kunde inget göra eftersom alla skador redan var på plats när de kom fram.
- Jag var så långt fram så jag kan inte svara på denna fråga.
- Jag var inte kvar.
- Svårt att säga eftersom skadorna redan var där.
- När de var på plats arbetade de snabbt. Det rann diesel och på ett ögonblick var brandmännen där med slang och skum. Det var bra gjort.
- Jag tycker att de skötte detta jättebra.
- Det var många bilar inblandade och det tog nästan trekvart innan räddningstjänst var på plats.
- De kunde inte göra så mycket mer, eftersom skadorna redan var på plats.
- Jag såg inte vad som hände, eftersom jag var inlåst bland fordon.
- Ganska bra. Det var svårt att förutse att krockandet skulle fortsätta. Vägen till bron var ej avspärrad, kanske hade färre bilar och lastbilar krockat om vägen hade varit avstängd. Kunde räddningspersonalen ha gjort detta på något annat vis? Jag kom ganska sent in i situationen och då var vägen fortfarande inte avstängd.
- Vi blev avvisade från bron, så jag vet inte.
- Man kan alltid vara efterklok. Räddningspersonalen borde ha stängt av mot Östra Ljungby och stoppat innan södergående började krocka,

cirka 25 minuter senare. Det hade varit bättre att stänga av broarnas uppfarter.

2.4.3 Bemötande från räddningspersonalen

I diagram 5 visas hur respondenterna upplevde bemötandet från räddningspersonalen.

Diagram 5: Hur upplevde du bemötandet från räddningspersonalen?

En klar majoritet av respondenterna (85 procent) svarade att de upplevde bemötandet från räddningspersonalen som mycket eller ganska bra. En respondent svarade ”Polis och räddningstjänst bemötte mig mycket bra, men ambulanspersonalen mycket dåligt.”

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade 12 personer att de upplevde bemötandet från räddningspersonalen som mycket bra. Sex personer upplevde bemötandet som ganska bra och en person svarade varken bra eller dåligt. En person upplevde bemötandet som mycket dåligt och tre visste ej.

I södergående riktning mot Åstorp svarade sex personer att de upplevde bemötandet från räddningspersonalen som mycket bra och fyra personer svarade ganska bra.

Kommentarer på hur bemötandet från räddningspersonalen upplevdes:

- Räddningspersonalen var fantastiska och de var sakliga.
- De gjorde sitt allra bästa.
- Det var en stor olycka och räddningspersonalen var också chockade.
- Det blev en schism mellan räddningspersonalen om vem som skulle göra vad och ingen visste något. Frågade man dem något fick man ett syrligt svar eller en vresig kommentar tillbaka. De var såklart stressade.

- Jag var inte i kontakt med dem, så jag har ingen uppfattning om detta.
- Jag hade lite kontakt med räddningspersonalen, så jag vet inte.
- Jag tycker att polisen och räddningstjänsten bemötte mig mycket bra, men ambulansen var ingen höjdare. De hade inget vett att ta hand om chauffören som hade kört på den nu avlidne personen och chauffören klappade ihop.
- Räddningspersonalen var mycket trevlig.
- Räddningspersonalen kom fram och frågade hur jag mådde eller om jag var skadad. Jag kunde fråga dem hela tiden om det var något som jag undrade över.
- Jag tycker ganska bra, eftersom jag hade väldigt ont.
- De fungerade, de var korrekta och när de väl kom gick det snabbt, men de räckte tyvärr inte till med tanke på omfattningen av olyckan.
- De var trevliga och poliserna var snälla. De svarade alltid på mina frågor. Det var endast ambulansens bemötande som inte var ok. Jag fick inte den vård som jag önskade av dem, även om jag hade ont i min hand.
- Räddningspersonalen var trevlig och de var uppmärksamma.
- Det var ganska bra. De gav snabb och enkel (lättbegriplig) information.
- Jag tycker att det var mycket bra med tanke på att de aldrig har sett något liknande och att det var väldigt svåra förhållanden.
- Det var ett bra bemötande, de var lugna och de gjorde sitt bästa möjliga.
- Jag var inte kvar, så jag vet inte.
- De var lugna och de skötte sitt arbete.
- Räddningspersonalen var snabbt på plats och de började arbeta snabbt. Vissa av dem har nog aldrig varit med om något som detta. Tonläget var högt på personalen. Jag tycker att man inte behöver skrika åt folk, men räddningspersonalen är ju också vanliga människor, så om de var chockade så förklarar det nog saken. Det var absolut inte roligt att se hur räddningspersonalen skrek åt folk.
- Jag har ingen erfarenhet av sådana här olyckor, men de tog sig tid att prata med mig och de tog hand om dem som visade symptom på något.
- Räddningspersonalen borde ha bättre instruktioner över vad som ska göras. Till exempel bättre instruktioner över hur de ska ta hand om och samla ihop människor.
- De var förtroendeingivande.
- De var informativa och lugna.
- De var trevliga och vänliga, men mer information behövdes. Jag tycker att det saknades information.
- De frågade hur det var med oss och de hade koll på oss hela tiden, eftersom vi var inlåsta bland bilar och lastbilar.
- Räddningspersonalen var saklig. De gav raka besked även om jag inte var skadad. Jag tycker att det dök upp konstiga frågor till räddningspersonalen, som till exempel om bilarna (när får jag flytta min bil?), men räddningspersonalen tog bara det som var primärt. Det var korrekt handlat av räddningspersonalen tycker jag.
- De var lugna och jag kunde prata med dem och de hade lugnande effekt på mig.

- Räddningspersonalen talade om vad vi skulle och inte skulle göra. De ställde frågor och de bad om hjälp om de behövde, vilket det behövdes. Jag var inte skadad så jag kunde hjälpa andra.
- Det var en stor olycka och räddningspersonalen var chockade.
- Det kom en polis. Polisen var som ”biffen” och en sådan man inte vill möta i ett annat tillfälle, men nu kom han med ett block. Polisen styrde upp allt och förklarade för alla.

2.5 Omhändertagandet

2.5.1 Omhändertagandet direkt efter räddningsinsatsen

De inblandade transporterades från olycksplatsen på olika sätt. I tabell 7 redovisas på vilket sätt de svarande i denna undersökning tog sig från olycksplatsen.

	Antal
Transporterad till sjukhus med hjälp av ambulans	3
Transporterad till sjukhus på annat sätt	3
Tog mig från olycksplatsen själv	10
Fick transport till gemensam uppsamlingsplats	9
Annat sätt	5

Tabell 7: Hur blev du omhändertagen omedelbart efter räddningsinsatsen?

Två personer svarade att de redan hade lämnat platsen och därför inte kunde svara på frågan. Sex personer transporterades till sjukhus, 10 personer tog sig från olycksplatsen på egen hand medan nio personer fick transport till gemensam uppsamlingsplats.

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade tre personer att de blev transporterade till sjukhus med hjälp av ambulans, nio personer svarade att de själva tog sig från olycksplatsen och tre personer svarade att de fick transport till gemensam uppsamlingsplats. Fem personer fick transport på annat sätt.

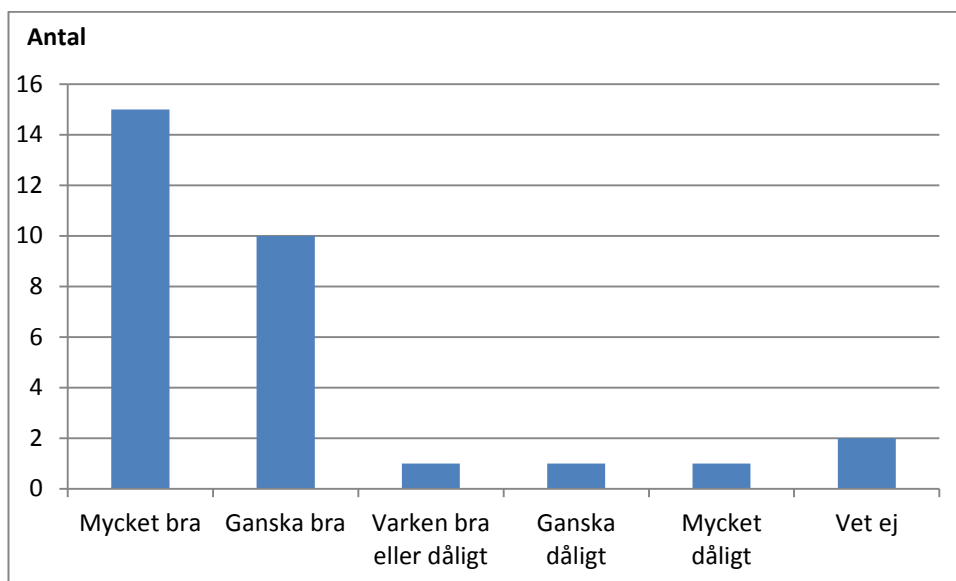
I södergående riktning mot Åstorp svarade tre personer att de fick transport till sjukhus på annat sätt, en person tog sig själv från olycksplatsen och sex personer fick transport till gemensam uppsamlingsplats.

Kommentarer angående hur de inblandade blev omhändertagna efter räddningsinsatsen:

- Jag blev omhändertagen i en uppsamlingsbuss och jag fick vänta i bussen till dess att polisen gav klartecken till att jag kunde flytta min bil. Jag fick vänta i cirka sex timmar.
- Jag tog mig själv från olycksplatsen, men jag hjälpte också brandmännen i sitt arbete.
- Jag åkte hem med min egen bil.
- Jag tog mig till uppsamlingsplatsen med min egen bil.
- Jag fick vänta till cirka 18.30 och fick sedan hjälp av polisen så att jag kunde köra hem med min egen bil.
- Jag fick skjuts av min fru som hämtade upp mig.
- Jag fick dela en ambulans med några andra skadade.
- Jag blev upphämtad av min syster.
- Först samlades vi vid en uppsamlingsplats. Polisen ville där ställa några frågor och sedan fick vi sitta i en buss och efter det åkte jag hem.
- Jag tog mig hem med hjälp av min väninnas man.
- Jag gick själv till uppsamlingsplatsen.
- Jag gick själv till uppsamlingsplatsen och tog mig själv därifrån.
- Jag fick transport till uppsamlingsplats. Efter sex timmar i bussen tog jag en taxi hem.
- Jag fick transport till uppsamlingsplatsen och därifrån hämtades jag av mina föräldrar.
- Jag hade redan lämnat området.
- Jag var inte skadad, så jag tog mig själv därifrån.
- Jag blev, efter cirka 30 minuters väntan, transporterad med buss till sjukhus. I bussen fick jag anmäla mitt personnummer och ge information.
- Jag fick transport med buss till gemensam uppsamlingsplats.
- Det blev transport till gemensam uppsamlingsplats och sedan till sjukhus.
- Jag åkte buss till sjukhuset.
- Jag blev transporterad med buss till sjukhus.
- Det blev transport till uppsamlingsplats och sedan vidare till Ängelholms sjukhus.
- Buss till gemensam uppsamlingsplats och sedan buss till sjukhus.
- Buss först till gemensam uppsamlingsplats och sedan vidare med buss till Ängelholms sjukhus.
- Jag tog mig själv från olycksplatsen och vidare till sjukhus.
- Efter en väntan i 30 minuter kom räddningschefen och meddelade att de som inte var skadade skulle gå till en brandbil. Efter ytterligare 30 minuter fick vi gå till en gul buss. Där tog poliser upp våra personuppgifter och det var minus 15 eller 20 grader kallt, så det var kallt att stå där. Efteråt fick vi kliva in i bussen och därefter vidare färd mot Ängelholm.
- Jag tror att vissa på bussen fick sövas [sic!] men jag var oskadd.
- Min bil var oskadd och jag behövde inget omhändertagande. Jag tog mig hem med hjälp av min svåger.

2.5.2 Upplevelse av omhändertagandet

I diagram 6 visas fördelningen över hur respondenterna upplevde omhändertagandet.

Diagram 6: Hur upplevde du omhändertagandet?

En överväldigande majoritet (83 procent) av respondenterna ansåg att omhändertagandet hade varit mycket eller ganska bra. Endast två personer ansåg det som mycket eller ganska dåligt. Observera att två personer svarade att de redan hade lämnat platsen och därför inte kunde svara på frågan.

I norrgående körriktning mot Östra Ljungby svarade nio personer att de upplevde omhändertagandet som mycket bra och sex personer som ganska bra. En person ansåg att omhändertagandet varit varken bra eller dåligt. En person svarade att omhändertagandet varit ganska dåligt och en person ansåg omhändertagandet som mycket dåligt. Två personer kunde inte ge något omdöme.

I södergående riktning mot Åstorp svarade sex personer att de ansåg omhändertagandet som mycket bra och fyra personer svarade ganska bra.

Kommentarer angående upplevelsen av omhändertagandet:

- Omhändertagandet var jättebra och personalen var välinformerad.
- Jag har ingen aning, eftersom jag åkte hem med min egen bil.
- Det gavs information om läget.
- Jag fick sitta i både en polis- och en brandbil och hade det varmt. Jag fick dock ingen mat som de i bussen fick. De i bussen fick ingen varm mat, men det är förståeligt, samt de fick dryck.
- Jag kunde gå därifrån på egen hand och jag blev upphämtad.
- De var vänliga och det var ett bra bemötande.

- Det var inte alls så bra från början. Läkaren på sjukhuset sade att jag hade fått muskelvärk och att det bara var att röra på sig. Jag fick ingen röntgen och klagade för domningar i benen. Då blev jag röntgad och läkaren blev chockad, det var en fraktur i en kota och den kunde inte röra sig. Jag hade kunnat bli rullstolsbunden, men nu blev jag inte detta.
- Jag är förvånad över hur bra och snabbt det fungerade i jämförelse med Stockholm. Där får man vänta i en vecka innan man kommer från båren.
- Det var bra att Skånetrafik fick fram en buss. Där fanns mat och dryck till fruset folk.
- Jag var inte i behov av något omhändertagande.
- Jag tycker att det var dålig information rakt igenom.
- Jag tycker att det var lite information.
- Jag tycker att det var bra information av polisen. De meddelade i bussens högtalarsystem att alla skulle sitta kvar i bussen och att polisen skulle gå runt och ta upp kontaktuppgifter samt personuppgifter. Ambulanspersonalen gick runt och kollade att alla hade det bra och de var lugna och professionella. Efter cirka sex timmar frågade jag, vad händer nu? Jag fick då till svar att jag fick åka hem. Då ringde jag efter en taxi.
- Det var kallt, men bussen kom snabbt. Vi fick mat och polisen tog upp uppgifter om oss och ambulanspersonal kollade upp oss alla, detta skötte de klanderfritt.
- Jag hade lämnat platsen, vet ej.
- Jag var aldrig vid någon uppsamlingsplats.
- Väl på plats fick busschauffören klartecken att köra oss till Ängelholm. Jag tycker att det var bra att vi togs till Ängelholms sjukhus.
- De tog sig tid och det var många inblandade och därför tog det tid och det har jag full förståelse för.
- Jag fick bra bemötande av två läkare i Ängelholm och sedan fick jag åka hem.
- Räddningspersonalen var alldeles fantastisk. Det var så mycket folk inblandade, men det gavs information. Bemötandet på sjukhuset var också fantastiskt. Där fick vi kaffe och smörgås och en läkare som undersökte oss.
- Det var snabbt och smidigt. Vi fick fika och det kändes varmt och omhändertagande. Det värmdde hjärtat.
- Jag blev transporterad till sjukhus.
- Ganska snabbt fick de fram filter på bron - och det var tur det. Många var dåligt klädda, det vill säga exempelvis bara kavaj. Kanske skulle de på ett affärsmöte och de var inte fullt påklädd med vantar och mössor. Många saknade mössa och vantar. Det gavs information samt värme.
- Detta skötte de bra. Det fanns sjuksköterskor ombord på bussen som kollade upp alla.
- Jag tog mig själv till sjukhus och fick träffa en läkare.
- Det kom en buss och alla i bussen fick baguetter samt något att dricka. De som satt i bussen fick vänta länge i bussen. Det hade varit bättre om man hade kört dem till något hotell eller så. Där kunde de ha fått ett

rum eller liknande. Det var blankis på bron. Det fanns dock lite grus cirka en decimeter från broräckeskanten, vilket gjorde att jag kunde stoppa och likaså kunde bilen bakom mig. Jag lade en lapp i rutan på bilen med uppgifter. Räddningspersonalen ville dock ha nycklarna, men jag hade värdesaker i bilen så jag satte en lapp på rutan. Jag behövde inget omhändertagande. Jag ringde efter skjuts och åkte hem.

De inblandade i olyckan som inte behövde transport till sjukhus fick i undersökningen möjlighet att särskilt beskriva sitt omhändertagande. Deras kommentarer redovisas nedan:

- Jättebra omhändertagande samt information.
- Jag satt sex timmar i en uppsamlingsbuss. I bussen frågade ambulanspersonal hur jag mådde och om jag var skadad. Jag ville mest hem och så ville jag flytta bilen.
- Inget omhändertagande, för jag åkte hem.
- Jag fick information om läget, någon att prata med och så fick jag mat samt vatten.
- Jag fick bra information.
- Jag fick mat och vatten. En POSOM grupp fanns på plats men jag hade inget större behov.
- Jag fick inget omhändertagande, dock hade mitt barn behövt omhändertagande.
- Jag fick hjälp av min fru.
- Jag fick sitta och värma mig i polis- och brandbilar.
- Jag fick både mat och dryck.
- Det var kallt och jag fick vänta. När skånebussen var på plats fick jag mat och värme. Jag hade ont i handen och fick sedan läkarvård på sjukhus för min hand samt starka värktabletter. Handen är bra idag.
- Jag har inte haft något omhändertagande.
- Det var dålig information rakt igenom och jag var oskadd.
- Ingen speciell omhändertagande, eftersom jag inte hade någon större skada.
- Omhändertagande av ambulanspersonal i bussen som kollade alla i lugn och ro, samt att jag fick bra information av polisen.
- Jag tycker att bussen kom snabbt och vi fick mat i bussen samt ambulanspersonal kollade upp hur vi mådde. Det var helt klanderfritt agerande.
- Jag hade redan lämnat olycksplatsen och vet därför inte.
- Jag var aldrig vid en uppsamlingsplats.
- Vi fick fika och det kändes varmt att de tog hand om oss. Det var smidigt och de arbetade snabbt.
- Räddningspersonalen fick snabbt fram filter och det var många som var dåligt klädda. Vi fick snabbt värme och information.
- Det fanns sjuksköterskor ombord på bussen som kollade upp alla. I min buss var alla mer eller mindre oskadda och detta skötte sjuksköterskorna bra.

2.6 Skador- och försäkringsfrågor

2.6.1 Skador i samband med olyckan

Respondenterna fick svara på frågan om vad som skadades i samband med olyckan. Svaren redovisas i tabell 8. Observera att det var möjligt att ange flera svarsalternativ och att summan därför inte summerar sig till 32 som ju var det totala antalet respondenter.

	Antal
Inget	10
Fordonet	22
Skada på person som krävde sjukhusvård	4
Skada på person som inte krävde sjukhusvård	5
Vet ej	0

Tabell 8: Vad skadades i olyckan?

22 respondenter angav att fordonet skadats däremot var det endast fyra personer som uppgett att det varit en skada på person som krävt sjukhusvård. Tio personer har uppgett att inget skadades i samband med olyckan.

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade sex personer att ingenting skadades i olyckan. 16 personer angav att fordonet skadades, tre personer svarade att det blev en skada på person som krävde sjukhusvård och tre personer svarade att det blev skada på person, men att det inte krävde sjukhusvård.

I södergående riktning mot Åstorp svarade fyra personer att ingenting skadades i olyckan. Sex personer svarade att deras fordon skadades, en person fick uppsöka läkarvård och två personer fick skador som dock ej krävde sjukhusvård.

Kommentarer till vad som skadades i olyckan:

- Släpet skadades.
- Fordonet skadades lite.
- Jag skadade mina knän.
- Jag blev ombedd att följa med till sjukhuset för att få mina blåmärken dokumenterade.
- Jag fick eventuellt en skada på nacken. Jag ska kolla upp detta med min läkare eftersom jag har fått ont i nacken.
- Fordonet blev helt förstört och jag fick sprickor i kotorna som ska självläkas. Jag fick en kotfraktur.
- Jag tror att min bil blev en halvmeter kortare.

- Min bil blev som en pannkaka, det vill säga totalt krossad och jag har fått värktabletter för min hand.
- Min bil blev påkörd av en annan bil.
- Min bil blev ganska illa tilltyglad.
- Min bil blev bara skrot.
- Min bil blev kvaddad och jag sträckte mig i nacken.
- Totalkvaddad bil.
- Vänster sida fram vid hjulet bucklades in och bilen blev svårstyrd och det var mycket i vägen.
- Bilen blev skrot.
- Min bil blev påkörd bakifrån.
- Min bil blev skrot.
- Min bil klarade sig och jag hade tur att bilen bakom hann stanna. Oskadad åkte jag hem.

2.6.2 Kontakt med försäkringsbolag

I tabell 9 redovisas vilken eller vilka typer av försäkringar som respondenterna angivit att de har. Observera att det var möjligt att ange flera svarsalternativ och att summan därför inte summerar sig till 32 som ju var det totala antalet respondenter.

	Antal
Ja, fordonsförsäkring	18
Ja, egen olycksfallsförsäkring	6
Ja, olycksfallsförsäkring genom min arbetsgivare	10
Trafikförsäkring	1
Nej	0
Vet ej	1

Tabell 9: Har du någon försäkring?

Fler än hälften av respondenterna har en fordonsförsäkring och ungefär hälften har någon typ av olycksfallsförsäkring. Det är ingen som uppgett att de saknar försäkring.

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade 12 personer att de har fordonsförsäkring, en person svarade enbart trafikförsäkring och fem personer svarade att de har egen olycksfallsförsäkring. Sju personer svarade att de har olycksfallsförsäkring genom sin arbetsgivare och en person visste inte.

I södergående riktning mot Åstorp svarade sex personer att de har fordonsförsäkring, en person att de har egen olycksfallsförsäkring samt tre personer att de har olycksfallsförsäkring genom sin arbetsgivare.

De som har angett att de har någon försäkring fick svara på frågan om de varit i kontakt med sitt försäkringsbolag.

	Antal
Ja	17
Nej	4
Vet ej	2

Tabell 10: Har du varit i kontakt med ditt försäkringsbolag?

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade 13 personer att de hade varit i kontakt med sitt försäkringsbolag medan tre personer svarade att de inte hade varit i kontakt med försäkringsbolaget. Två personer visste inte på grund av att det var arbetsgivarens bil.

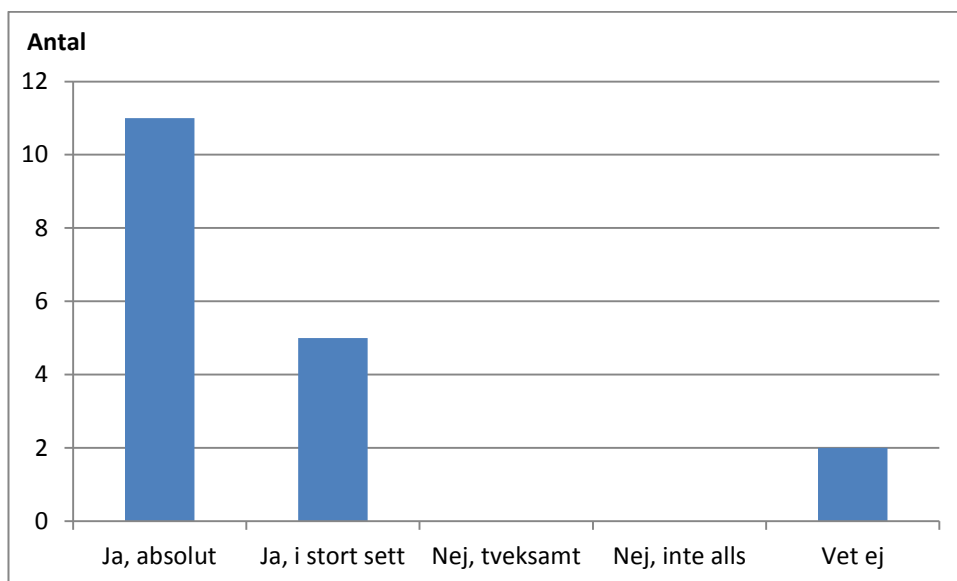
I södergående riktning mot Åstorp svarade fyra personer att de hade varit i kontakt med sitt försäkringsbolag medan en respondent svarade nekande.

Kommentarer angående kontakt med försäkringsbolaget:

- Det behövdes inte eftersom det var min arbetsgivares släp och detta ordnar min arbetsgivare.
- Detta är min arbetsgivares ansvar.
- Nej, detta behövdes inte.
- Ja, redan dagen efter.
- Ja, plus för sveda och värk.

2.6.3 Hjälp från försäkringsbolaget

I diagram 7 redovisas resultatet på frågan om det är respondentens uppfattning att försäkringsbolaget kommer att hjälpa till.

Diagram 7: Är det din uppfattning att försäkringsbolaget kommer att hjälpa dig?

De allra flesta är av uppfattningen att de kommer att få hjälp från sitt försäkringsbolag. Två personer har uppgett att de inte vet om de kommer att få någon hjälp.

I norrgående riktning mot Östra Ljungby svarade sju personer att deras uppfattning var att de absolut skulle komma att få hjälp av försäkringsbolaget, fyra personer svarade ja, i stort sett och två personer visste inte.

I södergående riktning mot Åstorp svarade fyra personer att de absolut skulle komma att få hjälp av sitt försäkringsbolag medan en person svarade ja, i stort sett.

Kommentarer om uppfattning om hjälp från försäkringsbolaget:

- Det var bara materiella skador.
- Vet inte eftersom detta är min arbetsgivares ansvar.
- Både ja och nej, det tar en sådan jädrans tid, men de gör så gott de kan.
- Kläderna jag bar vid olyckan har jag fått ersättning för samt resor till sjukhus för anhöriga.
- Jag har ännu inte fått tillbaka min självrisk. Någon måste ju vara ansvarig för smällen.
- Jag har redan fått hjälp och det har löst sig.
- Jag hade mindre skador så det löser sig.
- Jag fick en ny bil efter två dagar och fick köra med den i fem-sex veckor innan min bil var återställd.
- Det är redan utrett.

- Det är omständigt runt det hela, men det löser sig.
- Jag ligger ute med pengar. Jag måste vänta på polisutredningen innan försäkringsbolaget ger mig pengar. Eftersom jag inte är vållande till skadan borde pengarna komma, men jag står uppsatt på en lista hos försäkringsbolaget och jag har tryckt på.

Bilaga 1: Redovisning öppna svar

Frågeställning: Är det något ytterligare du vill tillägga?

Många positiva kommentarer:

Vill berömma alla inblandade, jag har 35 års erfarenhet av Autobahn och i jämförelse skötte räddningspersonalen detta bra, den kvinnliga räddningsledaren var helt fantastisk i norrgående riktning... de skötte sig bra... positiv stämning... räddningspersonalen brydde sig om alla... de gjorde sitt bästa... de meddelade hela tiden hur långt de hade kommit i räddningsarbetet... fick mat och vatten i bussen... väldigt bra skött... blev briefade en gång i timmen... de berättade hela tiden vad som nu skulle ske... imponerad av Kristianstads sjukhus, ska man bryta benet så ska man göra det där, det tog bara 25 minuter från akuten till magnetröntgen... jag vill tacka den kvinna som vinkade in oss eftersom bilen blev pannkaka, men vi lever och vi fick värma oss i hennes bil... detta skötte räddningspersonalen bra... detta sköttes jättebra och de var lugna... fullt nöjd med insatsen... de inblandade ska ha en stor eloge... utifrån detta kaos gjorde de ett effektivt arbete... stor eloge för professionellt agerande... fick svar på frågor om man hade några... glad över att det gick som det gick, tänk om jag hade kört in i den stillastående lastbilen, detta funderar jag över... glad att ingenting hände och att det gick så bra som det gjorde... bra stämning.

Men även negativa kommentarer:

Jag är besviken, alla inblandade har inte fått något stöd... det råder nordiskt vinterklimat, så det krävs bättre sandning och ett bättre medvetande om att det kan vara halt... vintertid är det oftast halka, speciellt vid vatten och sjöar... Vägverket måste ta mer ansvar och hur ska de göra i framtiden?... Vägverket måste förhindra dessa olyckor... sänk hasigheten vintertid, 120 km/h sommartid är inga problem, men vintertid?... Vägverket leker med andras liv... det behövs mera skyltar... det kan vara extremt väglag vintertid vid vattendrag... dålig information till de oskadda, vi fick sitta länge och vänta innan vi fick gå därifrån och vi kunde ha fått gå tidigare eftersom inga skador fanns för oss... ta och samla ihop människorna bättre... tydligare instruktioner om vad som ska göras... vi fick aldrig veta var våra bilar var och det var dåligt med information om vad som skulle hända med våra bilar... polisen slarvade bort min bil i tre dagar och jag blev utan bil, fick betala självrisk fastän bilen inte var skadad... inget stöd till det barn som var med i olyckan... det är rent för jävligt och en stor skandal att det blev en olycka, jag har delvis varit med och byggt bron och vet därför hur förhållandena kan vara med avseende på vattendraget under, extra saltning krävs, den första bilen larmade kl. 11.02 och jag gjorde det kl. 11.04, jag sade till SOS att de bör stänga av motorvägen och sätta en brandbil som stopp, men ändå stoppades inte trafiken.

Några av de intervjuade ställde motfrågor, eller hade frågor som de funderade över:

”En motfråga. Räddningstjänsten frågade varför alla åkte så fort, men även en brandbil körde ju rakt in i ett stillastående fordon. Brandbilen kunde ha girat eftersom det fanns möjlighet till detta.”, ”Varför stängde inte SOS av E4:an tidigare, detta hade sparat minst 30 bilar i krocken på bron.”, ”De övar ju ihop och borde ha haft bättre koll på detta, eller hur?”.

Några av de intervjuade hade funderingar och reflektioner över nordiskt vinterklimat och väglag:

”Detta kommer att hända igen, utlänningar kör alldeles för fort. Det är 70km/h och de kör snabbt förbi. Bron är farlig med ån under och det blir snabbt halt. De måste tänka på väglaget och hastigheten.”, ”Bra om man kan finna en lösning på problemet med broar och vatten, så det inte händer igen.”, ”Vi ska vara glada över att det gick så bra som det gick.”, ”Tack vare ån som rinner därunder blir det förrädiskt. Extra saltning krävs annars håller det inte.”, ”Det var dåligt väglag och plogbilar var ute. Det förekom varningar på radion om olyckan på den norra körbanan, men det gavs inga varningar om den södra körbanan. Temperaturen sjönk på bron från minus fyra grader till minus tolv. Jag var oförberedd på temperaturskillnaden på bron. Det var som en nyspolad hockeyrink.”, ”Brandbilarna ska ha dubbdäck.”

Övriga kommentarer:

Tragiskt... man måste tänka på hastigheten... själva olyckan var jättejobbig... jättejobbigt för oss alla... många inblandade, några allvarligt skadade, en död, tur att det inte blev mer... jag mötte och försökte stoppa en lastbil där chauffören hade ena foten på instrumentbrädan, och jag har också sett chaufförer som har bågge fötterna uppe på instrumentbrädan när de kör... Räddningspersonalen borde öva mer och bättre ihop, de måste bli tydligare i sin kommunikation dem emellan, exempelvis hade ambulansen kommunikations-problem som tyder på att de inte riktigt visste vilken riktning de pratade om när de pratade om norr- eller södergående riktning, bättre i så fall med ”väg mot Östra Ljungby” eller så. Lastbilarnas last var knappt förskjutet och detta tyder på skickliga lastbilschaufförer, det är svårt att förstå att bara en person dog med tanke på hur bland annat lastbilshyttorna såg ut, och att ens chaufförerna kom ut ur dem...

Bilaga 2: Informationsbrev till respondenterna

Utvärdering av räddningsinsats trafikolycka Tranarpsbron

Trafikolyckan på Tranarpsbron den 15 januari 2013 är en av de största trafikolyckor som inträffat i Sverige. Räddningsinsatsen var stor och mycket speciell med tanke på att olycksplatsen är en bro med skilda körbanor och med mycket begränsad tillgänglighet för räddningspersonal och räddningsfordon.

Tyvärr var du/ditt fordon inblandad i olyckan och därmed berörd av den räddningsinsats som genomfördes. För att kunna bli bättre på att genomföra sådana insatser och tillgodose de inblandades behov vill MSB göra en uppföljning av hur du upplevde själva räddningsinsatsen.

Uppföljningen kommer att genomföras genom telefonintervjuer med alla som varit berörda av räddningsinsatsen i samband med olyckan. Inom några veckor kommer Helena Magnusson från MSB att ringa upp dig för en intervju. Resultaten kommer att redovisas samlat för alla genomförda intervjuer. Dina svar kommer alltså inte att kunna identifieras och kommer inte att kunna kopplas till dig personligen.

Ansvarig på MSB är Marianne Stålheim men intervjuerna genomförs av Helena Magnusson. Om du inte vill delta i utvärderingen meddela gärna detta till undertecknad.

Frågorna handlar bland annat om hur larmningen gick till, hur du själv agerade på olycksplatsen, hur du upplevde insatserna från räddningstjänsten, SOS, polisen och ambulansen.

Vår förhoppning är att du vill delta i intervjun och vi är ytterst tacksamma för din medverkan.

Med vänlig hälsning

Marianne Stålheim

Bilaga 3: Frågeguide

Hej! Jag heter XX och ringer från MSB. Jag söker ZZ? För en tid sedan fick du ett brev från MSB med anledning av att du varit inblandad i olyckan på Tranarpsbron. I brevet ber MSB dig att delta i en uppföljande intervju, och det är därför jag ringer dig. Syftet med våra frågor är att kunna bli bättre på att genomföra den typen av räddningsinsatser som genomfördes vid detta tillfälle. Vi vill också veta vad vi behöver utveckla och förbättra i vårt arbete. Dina och andras svar kommer bara att synas som tabeller och diagram, och går inte att spåra till dig personligen. Har du tid att svara på några frågor om vad det var som hände?

1. I vilken riktning färdades du?

Norrgående mot Östra Ljungby

Södergående mot Åstorp

Vet ej

Egna kommentarer:

2. Vilken typ av fordon färdades du i?

Personbil

Lastbil

Annan, ange vad:

Egna kommentarer:

3. Var i fordonet befann du dig?

Förare

Passagerare i framsätet

Passagerare i baksätet

Egna kommentarer:

4a. Larmade du 112?

Ja

Nej

4b. Om ja: Hur snabbt fick du svar?

Omedelbart

Efter ca 1 minut

Efter en till två minuter

Efter tre till fem minuter

Efter längre tid än fem minuter

Vet ej/minns ej

Egna kommentarer:

5. Är det din bedömning att den som tog emot samtalet dvs. larmoperatören förstod var olyckan hade skett?

Ja

Nej

Vet ej

Egna kommentarer:

6. Är det din bedömning att den som tog emot samtalet dvs. larmoperatören förstod allvarlighetsgraden av olyckan?

Ja

Nej

Vet ej

Egna kommentarer:

7. Är det något du vill tillägga när det gäller larmningen till SOS?

.....
.....

8. Hur lång tid uppfattade du att det tog från det att larmning skett till dess att räddningsinsatsen (räddningstjänst, ambulans, polis) påbörjades?

Mindre än 10 minuter

10-20 minuter

20-30 minuter

30-40 minuter

40-50 minuter

Ca 1 timme

Längre tid

Vet ej

Egna kommentarer:

9a. Gjorde du några insatser för att larma/varna andra trafikanter?

Ja

Nej

Vet ej

Egna kommentarer:

9b. Om ja, vad gjorde du?

.....
.....

11. Vilken typ av räddningspersonal kom du i kontakt med på olycksplatsen?

Ambulans

Polis

Räddningstjänst

Annan, ange vem

Egna kommentarer:

12. Hur upplevde du själva räddningsinsatsen?

Mycket bra
Ganska bra
Varken bra eller dåligt
Ganska dåligt
Mycket dåligt
Vet ej
Egna kommentarer:

13a. Fick du den hjälp du förväntade dig?

Ja, absolut
Ja, i stort sett
Nej, tveksamt
Nej, inte alls
Vet ej
Egna kommentarer:

13b. Om nej, vilka förväntningar hade du?

.....

14. Hur tycker du att räddningspersonalen klarade av att utföra sin uppgift?

Mycket bra
Ganska bra
Varken bra eller dåligt
Ganska dåligt
Mycket dåligt
Vet ej
Egna kommentarer:

15. Hur tycker du att räddningspersonalen klarade av att begränsa skadorna?

Mycket bra
Ganska bra
Varken bra eller dåligt
Ganska dåligt
Mycket dåligt
Vet ej
Egna kommentarer:

16. Hur upplevde du bemötandet från räddningspersonalen?

Mycket bra
Ganska bra
Varken bra eller dåligt
Ganska dåligt
Mycket dåligt
Vet ej
Egna kommentarer:

17. Hur blev du omhändertagen omedelbart efter räddningsinsatsen?

Transporterad till sjukhus med hjälp av ambulans
Transporterad till sjukhus på annat sätt, ange hur.....
Tog mig från olycksplatsen själv
Fick transport till gemensam uppsamlingsplats
Annat sätt, ange hur.....

18. Hur upplevde du omhändertagandet?

Mycket bra
Ganska bra
Varken bra eller dåligt
Ganska dåligt
Mycket dåligt
Vet ej
Egna kommentarer:

19. Om du inte transporterades till sjukhus, vilket omhändertagande fick du då? (t.ex. POSOM)

.....

20. Vad (i det fordon du färdades) skadades i olyckan?

Inget
Fordonet
Skada på person som **krävde** sjukhusvård
Skada på person som **inte krävde** sjukhusvård
Vet ej
Egna kommentarer:

21a. Har du någon försäkring?

Ja, fordonsförsäkring
Ja, egen olycksfallsförsäkring
Ja, olycksfallsförsäkring genom min arbetsgivare
Nej
Vet ej
Egna kommentarer:

21b. Om ja: Har du varit i kontakt med ditt försäkringsbolag?

Ja
Nej
Vet ej

---

22. Är det din uppfattning att försäkringsbolaget kommer att hjälpa dig?

Ja, absolut

Ja, i stort sett

Nej, tveksamt

Nej, inte alls

Vet ej

Egna kommentarer:

23. Är det något ytterligare du vill tillägga?

.....

24. Hur upplevde du denna intervju?

.....

Om du vill ta del av den sammanställda rapporten från dessa intervjuer kommer den att finnas tillgänglig på MSB:s hemsida från och med september 2013 (www.msb.se).

Tack för din medverkan.

